

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. maj 2024
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mic Hedengran Helander
Sagsnr.: 2024-05950
Dok.: 3277076

Besvarelse af spørgsmål nr. 945 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 945 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. april 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 945 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, om de såkaldte deepfake-videogengivelser, hvor en person udgives med billede og en falsk udtalelse, er i strid med gældende lovgivning, herunder de bestemmelser, der regulerer identitetstyveri? I benægtende fald bedes ministeren kort oplyse, hvilken lovgivning, der skal ændres mhp. et effektivt forbud.”

Svar:

1. Jeg kan oplyse, at navnlig straffeloven indeholder flere forskellige bestemmelser, der efter omstændighederne vil kunne finde anvendelse på såkaldte deepfakes.

Det drejer sig bl.a. om straffelovens § 264 e om identitetsmisbrug. Bestemmelsen blev ved lov nr. 292 af 8. marts 2022 indsat i straffelovens kapitel om freds- og ærekrænkelser. Bestemmelsen blev bl.a. indsat for at imødegå de nye udfordringer, som digitaliseringen og udbredelsen af sociale medier har medført, herunder at det bl.a. i mere udpræget grad er blevet muligt at misbruge andre personers navne og billeder.

Det følger således af bestemmelsen, at den, der uberettiget 1) anvender oplysninger om en anden person, herunder cpr-nummer, navn og billede, til på utilbørlig vis at udgive sig for at være denne person eller 2) videregiver materiale, hvor der er gjort brug af oplysninger om en anden person, herunder cpr-nummer, navn og billede, til på utilbørlig vis at manipulere denne persons fremtræden, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at kravet i § 264 e, nr. 1, om, at udgivelsen for at være en anden person skal være utilbørlig, og kravet i § 264 e, nr. 2, om, at manipulationen af en anden persons fremtræden skal være utilbørlig, indebærer, at der – også uden for de situationer, hvor der foreligger samtykke – vil kunne være tilfælde, hvor det ikke vil være strafbart at anvende en anden persons oplysninger til at udgive sig for at være denne person eller videregive materiale, hvor der er gjort brug af en anden persons oplysninger til at manipulere denne persons fremtræden. Det drejer sig f.eks. efter omstændighederne om tilfælde, hvor der gøres brug af oplysningerne i rent private sammenhænge, i forbindelse med parodier og satire eller i anden kulturel og kunstnerisk sammenhæng. Det forudsættes i den forbindelse, at der er en videre adgang til at gøre brug af kendte

personers billeder mv. i parodier, kunstinstitutioner mv. Der er tale om ikke-udtømmende eksempler, og der vil i det enkelte tilfælde skulle foretages en konkret vurdering af, om udgivelsen for at være en anden person eller manipulationen af en anden persons fremtræden er utilbørlig, bl.a. under hensyn til ytringsfriheden. Der henvises til Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 103 som fremsat, side 11.

Af forarbejderne fremgår det desuden, at bestemmelsen efter omstændighederne vil kunne omfatte tilfælde, hvor der gøres brug af deepfakes, dvs. manipulation af lyd og video ved hjælp af kunstig intelligens, så en person figurerer i videoer mv., hvor vedkommende gør eller siger noget, som vedkommende ikke har gjort eller sagt i virkeligheden. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor forurettedes ansigt er klippet ind i forskellige former for pornografisk materiale, så det fremstår, som om forurettede har deltaget i de pågældende seksuelle aktiviteter. Der henvises til Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 103 som fremsat, side 11.

Det nævnte eksempel med pornografisk materiale vil efter omstændighederne også kunne straffes som en overtrædelse af straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser, hvorefter den, som ved uanstændigt forhold krænker blufærdigheden, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller, hvis forholdet er begået over for et barn under 15 år, med bøde eller fængsel indtil 4 år, jf. bestemmelsens stk. 1.

Deepfakes vil desuden efter omstændighederne kunne straffes som en overtrædelse af straffelovens § 267 om ærekrænkelser. Det følger af bestemmelsens stk. 1, at den, der fremsætter eller udbreder en udtalelse eller anden meddelelse eller foretager en handling, der er egnet til at krænke nogens ære, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år. Som eksempel kan det nævnes, at der efter omstændighederne vil kunne være tale om en strafbar ærekrænkelser, hvis man bruger en falsk profil på et socialt medie til at fremstille en anden person i et dårligt lys ved at give udtryk for ekstreme synspunkter, som den pågældende ikke kan tillægges.

2. Der skal ikke herske tvivl om, at deepfakes er et fænomen, som regeringen ser på med stor alvor. Jeg mener derfor også, at vi skal skærpe reglerne om deepfake-pornografisk materiale.